

Dokumentation från intressentdialogen med HSV den 1 december

19 personer deltog, varav 4 politiker och tjänstepersoner från Växjö kommun och 15 från HSV och dess medlemsföreningar. Utöver detta deltar föredragande tjänstepersoner och politiker vid sina särskilda programpunkter.

Inledning och välkomna!

Gunnar Nordmark (L) och HSVs ordförande Gudrun Rydh hälsar alla välkomna.

- Daglig verksamhet

Jonas Johannessén, enhetschef för daglig verksamhet, presenterar olika enheter och aktiviteter inom daglig verksamhet.

- Det finns 26 olika dagliga verksamheter som är indelade i olika enheter. Dessa är enhet 13, enhet 14 och enhet 27.
- Dagliga verksamheter som ingår i enhet 13 är Opalen, Guldkornet, Servicegruppen, Årstiden, Sjöpärlan, Torpabacken, Mickis leksaker, Slussen och Cajutan.
- I enhet 14 ingår Papperian, Ringsbergsgården, Textil gruppen, Kompassen, Lövåsen, Kryddan, Ackurat Industri och Lyckans Café.
- Dagliga verksamheter i enhet 27 är Citygården, Kommunikationsgruppen, Tegelgården, Kupan, Vivaldi, Utefixargruppen och Araby gård. Jonas är enhetschef för enhet 27.
- Det finns olika kategorier dagliga verksamheter baserade på grad av funktionsnedsättning.
- Vivaldi och Opalen är dagliga verksamheter för dem med grava funktionsnedsättningar.
- Servicegruppen, Cajutan café i polishuset, Lyckans café och Ringsbergsgården är dagliga verksamheter som jobbar med kaféverksamheten.
- Cajutan i polishuset är uppskattat eftersom polisen fick en annan förståelse för målgruppen.
- Vi har dagliga verksamheter som jobbar med tillverkning och försäljning bland annat Papperian, Textil gruppen och Kupan. Kupan är i samarbete med Röda Korset.
- Citygården, Torpabacken, Årstiden och Sjöpärlan är dagliga verksamheter anpassade för måttliga funktionsnedsättningar.
- Kommunikationsgruppen jobbar med kommunikation och deltagarna kommunicerar på alla möjliga sätt.
- Tegelgården och Kryddan jobbar mycket med struktur och schema.
- Slussen och Kompassen är större verksamheter. Slussen är några dagar på Ica Maxi och jobbar där.

- Araby Gård är en ny verksamhet och det är ett samarbete med Växjö ridskola.
- Utefixargruppen tar hand om Annevik.
- Utöver alla dagliga verksamheter har vi Ensemble Cor en gång i vecka.
- Arbete och Valfärd har sina egna dagliga verksamheter utöver de som jag nämnda.

Frågor:

- *Vad händer med dem som var medlemmar i Theleborgs ryttersällskap nu när det inte finns längre?*

Vi har försökt att till godo se på Araby Gård för dem som uttryckte intresse att men vi har inte plats för alla tyvärr.

- *Finns det olika verksamhetsplaner och aktivitetsplaner för de olika verksamheterna eftersom de är för olika målgrupper. Hur anpassar ni verksamheter efter de olika behov? Hur är arbetsmetoder och kommunikation?*

De som vi har gjort under senaste åren är att vi etablerade samarbete att personalen kan gå och hjälpa till på flera ställen och även att deltagarna kan gå till olika verksamheter. Vi försöker bli en enhet som jobbar tillsammans och trivs tillsammans. Men som du säger är det olika inriktningar och nivåer men styrningen är egentligen samma. Enhetschefer är väldigt synkade. Vi försöker alltid jobba med händerna på ryggen så att de klarar sig själva så mycket som möjligt och utvecklar sig men det är en balansgång. Det är viktigt att man lär känna deltagarna. Men det är väldigt individuellt anpassat.

- *Har ni koll på personalomsättningen? Byts personal ofta eller finns det kontinuitet när det gäller personal?*

Det är en väldig statisk verksamhet och många anställda har jobbat där i många år, även några som har jobbat i 30 år. Det är populära tjänster, man trivs på jobbet vilket medför till en kontinuitet.

- *Hur många deltagare har ni sammanlagt i alla verksamheter?*

Vi har ca 280 deltagare och ungefär 85 anställda.

- *Hur ansöker man att delta i en daglig verksamhet?*

Oftast är det så att om man har någon funktionsnedsättningar har man kontakt med någon på kommunen. Till exempel, de som går i gymnasiet får besök av en handläggare och får information om ansökningsprocessen.

- *Hur ser åldersfördelning ut?*

Det är från gymnasieålder uppåt.

- Befolkningskydd

Tenland Bo, verksamhetsutvecklare på säkerhet och beredskapsavdelningen, deltar och berättar om befolkningskydd och skyddsrum i Växjö.

- Befolkningskydd är en ny fråga för oss eftersom under en lång period fanns det inget direkt hot mot vår säkerhet.
- Det finns inga krav idag på kommuner idag att bevara skyddsrum för sina invånare. Däremot finns det krav när kommunen är även fastighetsägare att underhålla och bevara skyddsrum i fredstid. I detta fall ska kommunen även inom 48 timmar iordningställa skyddsrum efter beslut om höjd beredskap.
- Kommunala fastigheter i Växjö kommun har gjort en översyn av alla skyddsrum.
- Det finns krav på den som bygger att bevara skyddsrum eller ersätta de som rivs. Dispens söks hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)
- I Sverige finns det 64 000 skyddsrum med plats för ungefär sju miljoner människor. Skyddsrummen finns spridda i olika typer av byggnader, såsom bostadshus och industrifastigheter. Mängden av skyddsrum räcker nog men de kan vara felplacerade.
- Skyddsrumkarta för Växjö kommun som togs från MSB finns bifogat i dokumentet. Det är få skyddsrum på landsbygden.
- Enligt en utredning bör nya skyddsrum företrädesvis byggas i anslutning till flerbostadshus eller andra större byggnader.
- Många skyddsrum är tillgängliga men alla har inte som regel anpassningar för människor med till exempel funktionsnedsättning. I kris eller krig kan man tänka på att det är de med störst behov av stöd som får hjälp av samhället. MSB brukar prata om vikten av att man ska lära känna sina grannar. Om man redan innan vet om att någon har en funktionsnedsättning så är det större chans att kunna hjälpas åt vid till exempel en utrymning.
- Efter Rysslands attack mot Ukraina fick vi plötsligen många frågor om skyddsrum. Statens offentliga utredningar har gjort en ny utredning "Ett stärkt skydd för civilbefolkningen vid höjd beredskap". Remiss ska snart påbörjas. Sveriges Kommuner och Regioner är kritisk till att utredningen inte lyssnat på kommunerna. Kommunerna bland annat får ett stort ansvar i förhållande till resurser.
- Det finns ett behov av att modernisera Sveriges skyddsrumsbestand. Länsstyrelserna blir tillsynsmyndighet. Viss nybyggnation behövs, främst på platser där det idag saknas skyddsrum. MSB bedömer och beslutar. Statlig finansiering.
- Därutöver inrättas skyddade utrymmen = modifierade befintliga utrymmen (exempelvis tunnlar och källare). Staten föreskriver om utformning men kommuner beslutar om uppförande i den omfattning staten ställer medel till förfogande. Främst tänkt att förläggas i kommunala anläggningar.
- Skyddsrumsarbetet bör prioriteras i strategiskt viktiga områden där hotet bedöms som störst, till exempel vid kusten.

- Behov av att planera för utrymning och inkvartering i händelse av väpnat angrepp. Till exempel vi måste vara beredda att folk kan lämna staden och att ta emot människor från andra städer i fall av anfall.
- Befolkningsskydd innebär flera saker: skyddsrum, utrymning, varningssystem och räddningstjänst
- Hotbilden har ändrats genom tider, vanligt med attack mot IT system och andra okonventionella vapen.

Frågor:

1. *Många fastigheter ägs inte av kommunen, då är kommun skyldig bara för få människor.*

Svar: Det är oftast skolor och omsorg som är kommunala fastigheter och det är dem fastigheterna kommun har skyldighet att rusta med skyddsrum.

2. *De nya skolorna som är på gång på att byggas har de skyddsrum?*

Svar: Jag tror inte att de byggs med skyddsrum.

3. *Hur gör man med vatten och maten om det blir krissituation, är det MSB som har ansvar för det också eller är det kommun?*

Svar: Tekniska nämnden jobbar med att ta revidera den nuvarande nödvattenplan. Då kommer det att sättas ut vattentankar. Det finns ett krav på att folk ska ha för första dygn 3 liter per dag och efter tre dagar är det 15 liter per dag. Man ska kunna klara sig första 72 timmarna själva när det gäller nödvändiga saker. Viktigt att nämna att vi prioriterar de som är svagaste i samhället.

4. *Det är viktigt att människor informeras om var det finns skyddsrum. Om det finns bara på internet hur gör vi om det inte finns el. Det måste finnas mer effektivt sätt att sprida ut information om det.*

Svar: Just nu finns information om skyddsrum och var de befinner sig online på webbsidan. Men det är viktig fråga, hur ska vi göra för att tydliggöra vad som gäller.

5. *Har kommun skyldighet och ansvar för äldre, sjuka och de som har funktionsnedsättning vid evakueringen?*

Svar: Det kan vara svårt att veta var de personerna befinner sig och nå ut till alla. Därför är det viktigt att lära känna sina grannar och mycket fokus läggs på att civilsamhälle hjälps åt och hjälper de som behöver mest hjälp och stöd.

- Ledsagning

Malin Hägglund, LSS-handläggare, och Liselott Trinse, enhetschef, medverkar och presenterar information kring ledsagning.

- Vi jobbar med 3 personkretsar utifrån LSS
- Personkrets 1 är diagnosstyrd, det vet vill säga att man måste ha ett läkarintyg/psykologuttalande som stryker diagnoser utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd.
- Personkrets 2 beskriver personer som har fått en begåvningsnedsättning i vuxen ålder. Personkrets 2 tar sikte på skador av yttre våld: trafikskador eller sjukdomar av kroppslig art, som exempelvis tumörer, hjärnblödningar eller liknande. Personer med olika psykiska sjukdomstillstånd som också kan medföra begåvningshandikapp, till exempel demens, och personer med sjukdomar som är en följd av missbruk av beroendeframkallande medel omfattas enligt förarbetena inte av personkretsen.
- Personkrets 3 har fyra rekvisit och den beskriver personer som har varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte bror på normalt åldrande. Funktionshindret ska vara stort. Funktionshindret ska orsaka betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och ska därför kräva ett omfattande behov av stöd och service.
- Första två kretsar är diagnosstyrda och därmed lättare att handlägga. Tredje krets är svårt att bedöma eftersom det är omfattande och kan påverka alla bitar i ens livscykel.
- Sedan 2017 har en verksamhetsövergång skett när det gäller förvaltningarnas ansvar för målgrupper. Bilden 6,7 och 8 visar hur ansvar fördelas mellan förvaltningar.
- Det är viktigt att nämna att förvaltningarna samverkar för att den enskilde personen skall få en rättssäker bedömning.
- LSS innehåller tio preciserade insatser för särskilt stöd och särskild service.
  1. rådgivning och annat personligt stöd
  2. personlig assistans
  3. ledsagarservice
  4. biträde av kontaktperson
  5. avlösarservice i hemmet
  6. korttidsvistelse utanför det egna hemmet
  7. korttidstillsyn för skolungdom över 12 år
  8. boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn eller ungdom
  9. bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad
  10. daglig verksamhet.
- Det är viktigt att nämna att LSS är en rättighetslag till skillnad från Socialtjänstlagen som är en ramlag där kommuner kan styra lite mer och hänvisa de som söker till en

annan insats. Enligt LSS prövar vi den insats som personer sökte, vi får aldrig säga du kan inte få assistans men du kan få boende.

- Första två insatser, rådgivning och annat personligt stöd samt personlig assistans ligger hos Region Kronoberg.
- Ledsagarservice ska underlätta för den enskilde att delta i samhällslivet och genom att vara med i sociala aktiviteter, kultur, nöje och fritidsevenemang. Ledsagarservice kan beviljas både som en regelbunden insats och som en tillfällig. Man kan inte få ledsagarservice för att gå till sjukhus men man kan få det för att gå på bio eller på stan. Man kan inte få ledsagning hemma, man måste gå ut. Omfattningen av ledsagarservicen bedöms individuellt.
- Sidan 9 av presentation beskriver ledsagarservice enligt LSS
- Det är viktigt att skilja mellan kontaktperson och ledsagning. När det gäller ledsagning kan man tänka att då är det själva aktiviteten som är viktig och inte vem som följer med mig på aktiviteten. När det gäller kontaktperson vikten läggs på det sociala, då är personen viktigare än vad vi gör. Man kan göra samma sak med ledsagare och kontaktperson men syftena är olika. Ledsagning kan man inte få beviljat i sitt eget hem medan kontaktperson kan komma till en och umgås hemma.
- Det finns många olika verkställare. Sida 10 visar verkställighet och ledsagning från annat lagrum.

Frågor:

1. *Du nämnde att det gjordes en verksamhetsövergång 2017 och nu har det arbetsättet varit verksam i några år. Känner ni att det fungerar väl med det, är det tydligt vem som ansvarar för vad?*

Jag tycker att det fungerar bra och vi har ett samarbete och dialog i det vi behöver men jag kan förstå att man som medborgare kan tycka att det är svårt att veta var man vänder sig men vi har lyckats att lösa det på ett bra sätt. Samverkan är viktig och vi hjälper till med lotsningen.

2. *Kan man förbruka sina timmar för ledsagning service?*

Vi gör alltid individuella bedömningar. En kan söka ledsagning för 5 timmar i månaden, nästa vill ha 5 timmar varje dag. Bara för att man tillhör en av de 3 personkretsar och rätt till stöd och hjälp med fritid, kultur och nöje så betyder inte det att man kan få allt man vill i alla timmar och alltid.

3. *Det förstår jag men ni kan inte säga din tid är förbrukat för det här året, i så fall ska man kunna specificera på något vis.*

Om man har gjort tillräckligt många tillfälliga saker kan man göra bedömningen att en person har utifrån det uppnått goda levnadsvillkor och behöver inte en resa till. Men vi som handläggare får inte fatta ett beslut utifrån om det finns personal eller pengar i budgete. Jag känner inte igen att vi som handläggare säger att man har förbrukat sin tid utan om vi nekar någon då måste vi motivera varför. Om man inte bo i ett boende och har ledsagningen då får

man ett beslut på ett antal timmar och det är timmar per månad man kan använda, man kan inte spara de timmarna.

- 4. Om jag vill gå på till exempel på alla Växjö Lakers matcher, har jag möjlighet att göra det?*

Det är en individuell bedömning, det finns de som ansöker om få timmar, vissa ansöker om lite mitt emellan timmar och andra vill ha många timmar. Det är individens livstation som används för bedömning. Det finns ingen standardavtal timmar man får. Om man är inte nöjd med beslutet kan man överklaga det.

- 5. Om en får ledsagning beviljat men inte kan använda det för att gå till vårdcentralen eller sjukgymnast, vem hjälper då en att ta sig dit?*

Man kan ansöka om boendestöd till det men det finns även ledsagning enligt socialtjänstlagen som kan vara aktuell i så fall.

- 6. Vem hjälper dem som inte kan fylla i en ansökan om att få ledsagning och de som inte vet om hur man ansöker*

Vi kräver aldrig skriftliga ansökningar. Vi ger information på till exempel särskolor och ger information om att vi finns. Man kan även gå via kontaktcenter för att söka oss. Man kan framföra en ansökan på telefon.

HSV 221201

Information kring ledsagning

Malin Hägglund
LSS-handläggare

Liselott Trinse
Enhetschef

Myndighetsavdelningen
Omsorgsförvaltningen

Personkrets LSS

- 1. utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
- 2. betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom
- 3. andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

Personkrets 1 – utvecklingsstörning och autism

- Diagnosstyrd personkrets
- Krävs läkarintyg/psykologutlåtande som styrker diagnosen

Personkrets 2

- Beskriver personer som fått en begåvningsnedsättning i vuxen ålder.
- Tar sikte på skador av yttre våld: trafikskador eller sjukdomar av kroppslig art, som t.ex. tumörer, hjärnblödningar eller liknande.
- Personer med olika psykiska sjukdomstillstånd som också kan medföra begåvningshandikapp, t.ex. demens, och personer med sjukdomar som är en följd av missbruk av beroendeframkallande medel omfattas enligt förarbetena inte av personkretsen (prop. 1992/93:159 s. 168).

Personkrets 3

- Fyra rekvisit:
- Varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte bror på normalt åldrande
- Funktionshindret ska vara stort
- Funktionshindret ska orsaka betydande svårigheter i den dagliga livsföringen
- Och ska därför kräva ett omfattande behov av stöd och service

De olika förvaltningarnas målgrupper

- 1. utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd
  - Omsorgsförvaltningen: Personer med utvecklingsstörning/IF
  - Arbete och Valfärd: Personer utan samtida utvecklingsstörning/IF
- 2. betydande och bestående begåvningsmässigt funktionshinder efter hjärnskada i vuxen ålder föranledd av yttre våld eller kroppslig sjukdom
  - Omsorgsförvaltningen

Forts målgrupper

3. andra varaktiga fysiska eller psykiska funktionshinder som uppenbart inte beror på normalt åldrande, om de är stora och förorsakar betydande svårigheter i den dagliga livsföringen och därmed ett omfattande behov av stöd eller service.

- Omsorgsförvaltningen: Personer med fysisk funktionsnedsättning
- Arbete och Välfärd: Personer med psykisk funktionsnedsättning

Förvaltningarna samverkar för att den enskilde personen skall få en rättssäker bedömning.

Tio olika insatser enligt LSS

- LSS innehåller tio preciserade insatser för särskilt stöd och särskild service:
- 1. rådgivning och annat personligt stöd
- 2. personlig assistans
- 3. ledsagarservice
- 4. biträde av kontaktperson
- 5. avlösarservice i hemmet
- 6. korttidsvistelse utanför det egna hemmet
- 7. korttidstillsyn för skolungdom över 12 år
- 8. boende i familjehem eller i bostad med särskild service för barn eller ungdom
- 9. bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad
- 10. daglig verksamhet.

Ledsagarservice enligt § 9.3 LSS

- Ledsagarservice ska underlätta för den enskilde att delta i samhällslivet och genom att vara med i sociala aktiviteter, kultur, nöje och fritidsevenemang. Ledsagarservice kan beviljas både som en regelbunden insats och som en tillfällig sådan. Den är i första hand tänkt att tillgodose vardagliga aktiviteter i närmiljön. Vid bedömningen av rätten till ledsagarservice utreds om den enskildes funktionsnedsättning medför stora svårigheter för en aktivitet att bli av eller om aktiviteten helt förväntas utebli om inte ledsagare finns med. Omfattningen av ledsagarservicen bedöms individuellt.

Verkställighet och ledsagning från annat lagrum

- För omsorgstagaren som har beslut om personlig assistans 9 § 2 LSS räknas ledsagarservicen in som en del i assistansbeslutet. Ledsagning inom personlig assistans verkställs av den assistansanordnare som omsorgstagaren själv väljer.
- För personer som är beviljade bostad med särskild service 9 § 9 LSS ingår stöd och hjälp i form av ledsagning till fritid, nöje och kultur i boendeinsatsen. Vanligtvis verkställs stödet i normalfallet av baspersonal från boendet där omsorgstagaren bor.
- För tillfälliga aktiviteter utanför närmiljön kan en person som bor i en bostad med särskild service begära tillfällig ledsagarservice enligt § 9.3, exempelvis för dagsutflykter och kortare semesterresor.
- För de som inte har personlig assistans eller inte bor i en bostad med särskild service och som har ledsagarservice enligt 9 § 3 LSS beviljat, verkställs ledsagarservicen av Omsorgsförvaltningen, antingen av förvaltningens egen baspersonal eller lekmän som har ledsagningen som ett uppdrag från OF, vilket det blir är en verkställighetsfråga.
- Om en omsorgstagare inte tillhör LSS personkrets kan denna ansöka om och få insatsen prövad via Socialtjänstlagen. I de fall bistånd till ledsagning beviljas är denna insats förenad med en avgift.

